

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
АУДИТОРСЬКА ФІРМА "УНІВЕРСАЛ-АУДИТ"**

*Свідоцтво про внесення до реєстру суб'єктів аудиторської діяльності № 0322 від 26.01.2001р.
Україна, 03126, м. Київ, вул. А. Білецького, 9 Б, кв.4 Тел./факс: (044) 270-20-62, (093)690-68-63
E-mail: Larisa072@gmail.com*

**ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА
щодо фінансової звітності
ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ "ТУРБОТА"
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року**

*Раді Відкритого недержавного пенсійного
фонду "Турбота"*

*Керівництву ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ»*

*Національній комісії, що здійснює державне
регулювання у сфері ринків фінансових послуг*

I. Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності **ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ "ТУРБОТА"** (надалі ВНПФ «Турбота» або Фонд), яка включає баланс (звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 року, звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів (за прямим методом), звіт про власний капітал за рік що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан **ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ "ТУРБОТА"** на 31 грудня 2017 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до «Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг», видання 2015 року, (МСА), прийнятих в якості Національних стандартів аудиту рішенням Аудиторської палати України № 344 від 04.05.2017 року, для застосування до завдань, виконання яких буде здійснюватися після 1 червня 2017 року.

Нашу відповіальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповіальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми є незалежними по відношенню до **ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ "ТУРБОТА"** згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період.

Проаналізувавши перелік всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та питань, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, ми не ідентифікували ключові питання аудиту, які необхідно висвітлювати в нашому звіті.

Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ» (надалі - Адміністратор Фонду) несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка подається до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг згідно Положення про порядок складання, формування та подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення (Рішення Держкомфінпослуг від 27.10.2011 року N 674 із змінами), а саме - згідно Розділу III., п. 3.1., пп. б), але не містить фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал Адміністратора Фонду несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності Фонду відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, та за таку систему внутрішнього контролю, яку керівництво визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал Адміністратора Фонду несе відповідальність за оцінку здатності Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо Засновники Фонду або планують ліквідувати Фонд чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду.

Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку.

Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує.

Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та дотримуємось професійного скептицизму протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову,

підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

• отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

• оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрутованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Адміністратора Фонду;

• доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Адміністратора Фонду припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Фонду продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Фонд припинити свою діяльність на безперервній основі.

• оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрутовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовне, щодо відповідних застережних заходів.

ІІ. Звіт про інші правові та регуляторні вимоги, що визначені «Методичними рекомендаціями щодо вимог до аудиторських звітів, що подаються до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ за 2017 рік (Розпорядження Нацкомфінпослуг № 142 від 01.02.2018 р.).

Основні відомості про пенсійний фонд:

Повна назва та вид недержавного пенсійного фонду	Відкритий недержавний пенсійний фонд “Турбота”
Код ЄДРПОУ	36124190
Місце знаходження	03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, буд.1
№ свідоцтва про державну реєстрацію	Свідоцтво А01 № 530671 Реєстраційний номер 1 073 102 0000 016228 від 08.09.2008
Дата первинної реєстрації	08.09.2008 р.
Орган, що видав свідоцтво	Солом'янська районна у м. Києві державна адміністрація
Дата та номер Рішення про реєстрацію фінансової установи	№ 602 від 06.08.2009 р. Свідоцтво ПФ № 118 від 11.08.2009р.
Реєстраційний номер в Державному реєстрі фінансових установ	12102379
Дата внесення змін до установчих документів	Змін не було
Основні види діяльності	65.30 Недержавне пенсійне забезпечення

відповідно до установчих документів	
Кількість засновників та їх перелік	Приватне акціонерне товариство «Інвестиційна фінансова компанія «АРТ-КАПІТАЛ», Код ЄДРПОУ 33308667, 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами компанія «АРТ-КАПІТАЛ Менеджмент», Код ЄДРПОУ 33540395, 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1, 6 поверх.
Склад Ради фонду	Голова Ради Фонду – Петренко Ірина Володимирівна Секретар Ради Фонду – Боровик Віталій Андрійович Члени Ради Фонду – Бичник Володимир Володимирович Andreєва Ольга Борисівна Король Вячеслав Анатолійович
Поточні рахунки	26500001000103 26501001000102
МФО	300658
Назва банку	Публічне акціонерне товариство «ПІРЕУС БАНК МКБ»
Дата укладення договорів з Адміністратором, особами, що здійснюють управління активами, зберігачем	- Договір № 00000110КА про адміністрування недержавного пенсійного фонду від 26.02.2010 р. з ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ» (Ліцензія Серія АБ № 115963 від 18.12.2007 року. Рішення Держфінпослуг від 11.12.2007 року №151. Срок дії ліцензії з 13.12.2007 р. безстрокова) Договір № 1-ПФ про управління активами недержавного пенсійного фонду від 26.02.2010 р. з Товариством з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами “АРТ-КАПІТАЛ Менеджмент” (рішення про видачу ліцензії від 07.07.2015р. № 960, строк дії ліцензії - безстроковий) – Договір № ДО/17-37 про обслуговування недержавного пенсійного фонду зберігачем від 29.11.2017 р. з АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» (Ліцензія серія АЕ № 263335 від 12.10.2013 р., термін дії ліцензії - необмежений)

З метою формування професійного судження та висловлення думки щодо дотримання Фондом положень законодавчих та нормативних актів, аудитор здійснив відповідні аудиторські процедури та отримав достатні докази з наступних питань, зокрема:

1. Щодо надання Адміністратором Фонду клієнту (споживачу) інформації відповідно до ст.12, 12¹ Закону про фінансові послуги, а також розміщення інформації, визначеної ч.1 ст.12 зазначеного закону на власному веб-сайті (веб-сторінці) та забезпечення її актуальності.

Інформація про Фонд розміщена на власної веб-сторінці <http://am.artcapital.ua/pension/care.html> у повному обсязі і є актуальною на дату складання висновку.

2. Щодо відповідності приміщені, у яких здійснюється Адміністратором Фонду обслуговування клієнтів (споживачів), доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що документально підтверджується фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має кваліфікаційний сертифікат.

Адміністратором Фонду представлено Звіт про проведення технічного обстеження нежитлового приміщення на відповідність державним стандартам, будівельним нормам і правилам щодо доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для нежитлового приміщення ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ» за адресою: м. Київ, вул.

Білоруська, буд.23, літ. «А». Звіт видано ТОВ «БТІ консалтинг» та підписано експертом з питань технічного обстеження будівель та споруд Гуріним О.М., який має кваліфікаційний сертифікат за номером № 001953, серії АБ, виданий Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 26.03.2013 року.

3. Щодо внесення Фондом інформації про всі свої відокремлені підрозділи до ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань та до Державного реєстру фінансових установ відповідно до вимог, встановлених розділом XVII Положення № 41.

Відокремлених підрозділів немає.

4. Щодо затвердження фінансової звітності фонду к випуску Радою пенсійного фонду.

Випуск фінансової звітності Фонду за 2017 рік був затверджений рішенням Ради Фонду 26 лютого 2018 р., протокол № 2/18 від 26.02.2018 р.

5. Розкриття інформації (опис) щодо змісту статей балансу, питома вага яких становить 5 і більше відсотків відповідного розділу балансу:

а) довгострокові фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції (Інші фінансові інвестиції) станом на 31.12.2017 року становлять 200 тис. грн., обліковуються за справедливою вартістю та представлені наступним чином

Фінансові інвестиції	31 грудня 2017 року тис. грн.
Акції українських емітентів	37
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	163
Всього	200

б) гроші та їх еквіваленти

Грошові кошти	31 грудня 2017 року тис. грн.
Грошові кошти в національній валюті на депозитних рахунках	105
Грошові кошти в іноземній валюті на депозитних рахунках	25
Всього	130

в) чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду

- ✓ Чисті активи Фонду на 31.12.2017 року – 325 тис. грн.
- ✓ Чисті активи Фонду на 31.12.2016 року – 246 тис. грн.
- ✓ Приріст чистих активів Фонду за 2017 рік – 79 тис. грн (32,11 %).
- ✓ Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 2017 рік становить 53 тис. грн.
- ✓ Інвестиційний прибуток, отриманий від зміни чистої вартості активів Фонду, та розподілений між учасниками Фонду в 2017 році, становить – 25 тис. грн.
- ✓ За звітний 2017 рік пенсійні виплати не здійснювались.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2016 року – 1,494788.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2017 року – 1,629470.
- ✓ Приріст чистої вартості одиниці пенсійних активів (дохідність Фонду) за 2017 рік – 9,01 %.

III. Інші елементи

Основні відомості про аудиторську фірму та умови договору на проведення аудиту

Повне найменування юридичної особи відповідно до установчих документів	Товариство з обмеженою відповідальністю АУДИТОРСЬКА ФІРМА «УНІВЕРСАЛ-АУДИТ»		
Код ЄДРПОУ	22890033		
Реєстраційні дані	Зареєстроване	Солом'янською	районною

	державною адміністрацією у м. Києві 30 вересня 1994 року
Місцезнаходження	03126 м. Київ, вул. А. Білецького, 9 Б,кв.4
Фактичне місце розташування	03126 м. Київ, вул. А. Білецького, 9 Б,кв.4
№, серія, дата видачі та термін дії свідоцтва про внесення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності	Свідоцтво про включення до Реєстру Аудиторських фірм та аудиторів за № 0322, яке видане рішенням Аудиторської Палати України від 26.01.2001 року № 98 та продовжено до 24 вересня 2020 року (рішення АПУ від 24 вересня 2015 року №315/3).
Свідоцтво Аудиторської палати України про відповідність системи контролю якості	Свідоцтво №0383, затверджене Рішенням АПУ від 26.09.2013 року про те, що суб'єкт аудиторської діяльності пройшов зовнішню перевірку системи контролю якості аудиторських послуг, створеної відповідно до стандартів аудиту, норм професійної етики та законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність
№, серія, дата видачі та термін дії Свідоцтво Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України про включення до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ.	Реєстраційний номер Свідоцтва 0102 від 06 лютого 2014 року. Термін дії з 06.02.2014 року до 24.09.2020 року
Телефон, поштова та електронна адреса	т/ф (044) 270-20-62, моб. 093-690-68-63, E-mail: Larisa072@gmail.com
Дата початку проведення аудиту	21 лютого 2018 року
Дата закінчення проведення аудиту	20 березня 2018 року
Дата і номер Договору на проведення аудиту	№ 20/02/4-НПФ від 20 лютого 2018 року

Директор ТОВ АФ «УНІВЕРСАЛ-АУДИТ»,
 Аудитор,
 Сертифікат аудитора від 27.12.1994 р.
 серія А № 001799, термін дії сертифікату до
 27.12.2018 року.

Дата складання аудиторського звіту
 20 березня 2018 року.

Сіренко Л.В.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)	Коди
Підприємство	Відкритий недержавний пенсійний фонд "Турбота"	2018 01 01	
Територія	СОЛОМ'ЯНСЬКИЙ Р-Н	за ЄДРПОУ	36124190
Організаційно-правова форма господарювання	ФОНД	за КОАТУУ	8038900000
Вид економічної діяльності	Недержавне пенсійне забезпечення	за КОПФГ	940
Середня кількість працівників ¹	03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, будинок № 1, +38	за КВЕД	65.30
Адреса, телефон	(044) 207-02-96		

Одниниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первинна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершенні капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	-	-
первинна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	144	200
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	144	200
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	2	1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	101	130
Рахунки в банках	1167	101	130
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	103	131
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	247	331

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-

Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	-	-
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1	1
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	1	6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	246	325
Баланс	1900	247	331

Керівник

Сальнікова Т.Г.

Головний бухгалтер

Синозацька Л.М.

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Коди		
Дата (рік, місяць, число)	2018	01
за ЄДРПОУ	36124190	

Підприємство Відкритий недержавний пенсійний фонд "Турбота"
(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.**

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
Валовий :			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	7	6
Адміністративні витрати	2130	(19)	(8)
Витрати на збиток	2150	-	-
Інші операційні витрати	2180	(6)	(6)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(18)	(8)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	29	22
Інші доходи	2240	105	196
Фінансові витрати	2250	-	-
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(116)	(186)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	24
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	24
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	24

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	-	-
Відрахування на соціальні заходи	2510	-	-
Амортизація	2515	-	-
Інші операційні витрати	2520	19	8
Разом	2550	19	8

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Сальнікова Т.Г.

Головний бухгалтер

Синозацька Л.М.

//

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Коди		
Дата (рік, місяць, число)	2017	12
за ЄДРПОУ	31	36124190

Підприємство

Відкритий недержавний пенсійний фонд "Турбота"
(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

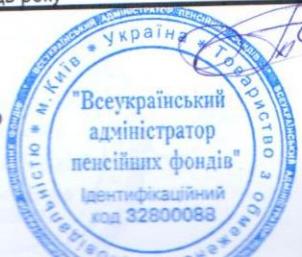
за 2017 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(14)	(8)
Праці	3105	-	-
Відрахувань на соціальні заходи	3110	-	-
Зобов'язань із податків і зборів	3115	-	-
Витрачання на оплату авансів	3135	-	-
Інші витрачання	3190	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(14)	(8)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	30	123
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	29	21
дивідендів	3220	1	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(71)	(166)
необоротних активів	3260	-	-
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(11)	(22)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	60
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	53	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	53	60
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	28	30
Залишок коштів на початок року	3405	101	71
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	1	-
Залишок коштів на кінець року	3415	130	101

Керівник

Головний бухгалтер

Сальнікова Т.Г.

Синозацька Л.М.

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Коди		
Дата (рік, місяць, число)	2018	01
за ЄДРПОУ	36124190	

Підприємство Відкритий недержавний пенсійний фонд "Турбота"
(найменування)

Звіт про власний капітал
за 2017 р.

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	246	-	-	-	-	-	-	246
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	(246)	-	-	-	-	-	-	(246)
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригованний залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоціюваних і спільніх підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку :									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Стримування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

Керівник

Сальникова Т.Г.

Головний бухгалтер

Синозацька Л.М.

**ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
«ТУРБОТА»**

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ**

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

4

Зміст

1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ».....	4
1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат	4
1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат.....	5
1.3. Інвестиційний портфель	7
1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення.....	8
1.4.1. Інформація про Фонд	8
1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду.....	9
2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	11
2.1. Ідентифікація фінансової звітності.....	11
2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення	11
2.3. Концептуальна основа фінансової звітності	11
2.4. Припущення про безперервність діяльності	11
2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності	12
3. СУТТЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	12
3.1. База, використана для оцінки активів	12
3.2. Суттєві облікові політики	12
3.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності	19
3.4. Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів.....	19
3.5. Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці.....	19
4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ.....	19
4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації	19
4.2. Основні припущення, оцінки та судження	19
4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ	20
4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду	20
4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів	20
4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів	20
4.2.5. Використання ставок дисконтування.....	21
4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду.....	21
5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ	21
5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю.....	21
5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»	23
6. НОВІ МСФЗ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ	23
8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ	25
8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	25
8.2. Фінансові інвестиції.....	25
8.3. Кредиторська заборгованість.....	25
8.4. Інші фінансові доходи	25
8.5. Інші доходи.....	26

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

15

8.6. Інші операційні доходи.....	26
8.7. Інші витрати.....	26
8.8. Інші операційні витрати	26
8.9. Адміністративні витрати	26
8.10. Пенсійні внески, виплати учасникам та розподілений по рахунках учасників прибуток	27
9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ	27
9.1. Операції з пов'язаними сторонами	27
9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання.....	27
9.3. Судові процеси	27
9.4. Ризики	27
9.4.1. Кредитний ризик.....	27
9.4.2. Ринковий ризик	28
9.4.3. Ризик ліквідності	31
9.5. Події після звітної дати	32

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

16

І. РОЗКРИТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ щодо програм пенсійного забезпечення»

І.І. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат

Одниця виміру, тис. грн.

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4
Частина перша			
Прошові кошти, розміщені на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них:	10	101	129
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України,	20	116	163
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України,	30	9	0
Акції українських емітентів	40	19	37
Дебіторська заборгованість (р. 51), з них:	50	2	1
заборгованість з нарахованих дивідендів, відсотків за депозитами та купонів за облігаціями	51	2	1
Загальна сума інвестицій фонду (р.010+р.020+р.030+р.040+р.050+р.060+р.070+р.080+ р.090+ р.100+р.110+р.120)	60	247	330
Кошти на поточному рахунку	70	0	0
у тому числі кошти, що знаходяться на кліринговому рахунку	71	0	0
Загальна вартість активів фонду (р.60+р.70)	80	247	331
Частина друга			
Заборгованість з відшкодування нарахованих, але не здійснених оплат витрат недержавного пенсійного фонду (р.91+р.92+р.93+р.94+р.95), в тому числі	90	1	6
Витрати на оплату послуг з адміністрування пенсійного фонду	91	0	0
Винагорода за надання послуг з управління активами пенсійного фонду	92	0	0
Оплата послуг зберігача	93	0	0
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок пенсійного фонду	94	0	5
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами	95	0	0
Загальна сума зобов'язань фонду	100	1	6
Чиста вартість активів фонду (р.150- р.200)	110	246	325

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

17

1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат

Одниця виміру, тис. грн.

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
Чиста вартість пенсійних активів на початок звітного періоду	1	x	x	247
Частина перша				
Пенсійні внески від фізичних осіб (р.11+р.12). з них	10	135	9	43
від учасників, які є вкладниками	11	135	9	43
від третіх осіб (подружжя, діти, батьки)	12	0	0	0
Пенсійні внески від юридичних осіб (р.21+р.22+р.23). з них	20	61	3	11
від засновника недержавного пенсійного фонду	21	0	0	0
від роботодавця - платника	22	61	3	11
від професійного об'єднання	23	0	0	0
Переведено кошти фізичної особи до недержавного пенсійного фонду	30	0	0	0
Всього (р.10+р.20+р.30)	40	196	12	53
2. Виконання зобов'язань перед учасниками недержавного пенсійного фонду				
Здійснено пенсійних виплат учасникам (р.51+р.52)	50	0	0	0
пенсійні виплати на визначений строк	51	0	0	0
одноразові пенсійні виплати	52	0	0	0
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	60	0	x	0
Загальний обсяг виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками (р.50+р.60)	70	0	0	0
Частина друга				
Дохід (втрати) від управління активами пенсійного фонду:				
1. Прибуток (збиток) від здійснення операцій з активами пенсійного фонду:				
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (р.81+р.82):	80	24	7	0
дохід від продажу	81	13	0	7
переоцінка	82	11	7	-6
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України (р.901+р.92):	90	0	0	0
дохід від продажу	91	0	0	0
переоцінка	92	1	0	0
Акції українських емітентів (р.101+р.102):	100	-3	5	12
дохід від продажу	101	-5	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

18

зареєстрована	102	2	5	12
надані іноземних емітентів (р.111+р.112):	110	0	0	2
дохід від продажу	111	0	0	0
зареєстрована	112	0	0	2
Списання кредиторської заборгованості	120	0	0	0
іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	130	1	1	1
Переоцінка валюти (курсові різниці)	131	1	1	1
Всього (р.80+р.90+р.100+р.120+р.130)	140	22	13	15
1. Пасивний дохід, отриманий на активи недержавного пенсійного фонду:		0	0	0
Дохід (втрати) від коштів, розміщених на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них :	150	30	4	15
Дохід від боргових цінних паперів (р.161+р.162+р.163):	160	22	1	13
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	161	17	1	13
облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	162	5	0	1
цінних паперів, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	163	0	0	0
Дивіденди від (р.171+р.172):	170	0	0	1
надані українських емітентів	171	0	0	0
надані іноземних емітентів	172	0	0	1
Всього (р.150+р.160+р.170)	180	52	5	29
4. Витрати, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів				
Витрати на оплату послуг з адміністрування недержавного пенсійного фонду (р.191+р.192+р.193) з них:	190	10	1	4
послуги з адміністрування недержавного пенсійного фонду	191	7	1	3
рекламні послуги	192	0	0	0
витрати на оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду	193	3	0	2
Винагорода за надання послуг з управління активами недержавного пенсійного фонду	200	9	1	4
Оплата послуг зберігача	210	2	0	1
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок недержавного пенсійного фонду	220	0	5	9
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (р.231+р.232+р. 233), з них:	230	1	0	0
послуг торговців цінними паперами (посередника)	231	1	0	0
витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на цінні папери	232	0	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

19

Витрати на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	233	0	0	0
Оплата інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	240	1	0	0
Електронні ключі для подачі фінансової звітності	241	1	0	0
Загальна сума витрат, що відшкодовані за рахунок пенсійних активів (р. 190 + р.200 + р.210 - р.220 + р.230 + р.240)	250	22	7	19
Прибуток (збиток) від інвестування активів недержавного пенсійного фонду (р. 140 + р.180) - р. 250	260	51	11	25
Чиста вартість пенсійних активів на кінець звітного періоду (частина р.040-р.70+р.260)	2	x	x	325
Зміна чистої вартості пенсійних активів (рядок 2-рядок 1)	3	x	x	79

1.3. Інвестиційний портфель

Одинаця виміру, тис. грн.

№ п/п	Найменування показника	Балансова вартість на кінець періоду 31.12.2017	Доля показника у загальних активах, %
1	Активи НПФ всього, в т.ч.	331	100.00
1.1.	Депозитні рахунки у банківських установах	129	39.07
1.1.1.	АБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"	25	7.49
1.1.2.	ПАТ "ПУМБ"	25	7.56
1.1.3.	ПАТ "ПРЕУС БАНК МКБ"	1	0.3
1.1.4.	АТ "УКРЕКСІМБАНК", м.Київ	25	7.56
1.1.5.	ПАТ "Універсал Банк"	5	1.51
1.1.6.	ПАТ "Універсал Банк"	15	4.53
1.1.7.	ПАТ "КРЕДОБАНК"	20	6.05
1.1.8.	АБ "УКРГАЗБАНК"	10	3.02
1.1.9.	ПАТ "ІДЕЯ БАНК"	3	1.05
1.2.	Поточні рахунки у банку-зберігачу	1	0.12
1.3.	Акції	37	11.32
1.3.1.	ПАТ "Мотор Січ"	22	6.64
1.3.2.	ПАТ "Укрнафта"	15	4.68
1.4.	Облігації державні	163	49.18
1.4.1.	Міністерство фінансів України UA4000192744	88	26.68
1.4.2.	Міністерство фінансів України UA4000166805	16	4.92
1.4.3.	Міністерство фінансів України UA4000171094	6	1.93
1.4.4.	Міністерство фінансів України UA4000185151	4	1.22
1.4.5.	Міністерство фінансів України UA4000185557	6	1.82
1.5.6.	Міністерство фінансів України UA4000197040	24	7.24
1.5.7.	Міністерство фінансів України UA4000186159	18	5.37
1.7.	Дебіторська заборгованість	1	0.31

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

20

1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення

1.4.1. Інформація про Фонд

Найменування Фонду:

українською мовою повне: Відкритий недержавний пенсійний фонд «Турбота»

українською мовою скорочене: ВНПФ «Турбота»

англійською мовою повне: Open-ended not-state pension fund «Care»

Юридичний статус Фонду

Відкритий недержавний пенсійний фонд «Турбота» (надалі – Фонд) є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, Фонд був створений рішенням засновників Фонду, протокол 1 від 28.07.2008 року.

Дата первинної реєстрації Фонду: 08.09.2008 року.

Ідентифікаційний код юридичної особи (Фонду): 36124190.

Місцезнаходження Ради Фонду: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1

Вид Фонду – відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками та членами якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких залежується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів).

Фонд має самостійний баланс, рахунки у зберігача, печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням, власну символіку.

Фонд включено до Державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку недержавного пенсійного забезпечення 19.07.2006 року, реєстраційний номер 0001786, Свідоцтво про реєстрацію Фонду у Державному реєстрі фінансових установ ПФ № 0001786 від 11.08.2009 року.

Засновники Фонду:

- Приватне акціонерне товариство «Інвестиційна фінансова компанія «АРТ-КАПІТАЛ» - ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 33308667, місцезнаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1.
- Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АРТ-КАПІТАЛ Менеджмент» - ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 33540395, місцезнаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1.

Мета діяльності Фонду

Фонд створений для провадження діяльності з недержавного пенсійного забезпечення накопичення пенсійних внесків на користь учасників Фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснення пенсійних виплат учасникам Фонду у визначеному законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» порядку.

Предмет діяльності Фонду

Предметом діяльності Фонду є сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених чинним законодавством України дій, спрямованих на здійснення недержавного пенсійного забезпечення учасників Фонду з метою отримання ними додаткових доходів від державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

Органи управління Фонду

Вищим органом Фонду є загальні збори його засновників.

Органом управління Фонду є рада Фонду. Станом на 31.12.2017 року рада Фонду складається з 5 осіб. Голова ради фонду Петренко Ірина Володимирівна, секретар ради Боровик Віталій Андрійович, члени ради Фонду: Бичник Володимир Володимирович, Андреєва Ольга Борисівна, Король Вячеслав Анатолійович.

Рада фонду є єдиним регулярно діючим органом управління Фонду, що здійснює контроль за поточною діяльністю Фонду та вирішує основні питання його роботи. Засідання Ради Фонду проводяться періодично (не рідше ніж раз на квартал).

Створення інших органів управління Фонду заборонено.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

21

Фінансові установи, що обслуговують Фонд:

Адміністратор Фонду - ТОВАРИСТВО з обмеженою відповідальністю «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ» (надалі Адміністратор). Адміністратор Фонду виконує свої обов'язки на підставі договору про адміністрування недержавного пенсійного фонду № 00000110КА від 26.02.2010 року. Ліцензія на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів, серія АБ № 115963 від 18 грудня 2007 року, видана відповідно до рішення Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг про видачу ліцензії № 151 від 11.12.2007. Термін дії ліцензії: з 13.12.2007 - безстроковий.

Місцезнаходження Адміністратора Фонду: 04119, м. Київ, вул. Білоруська, 23, контактний телефон (044)2070297.

Компанія з управління активами - Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АРТ-КАПІТАЛ» (надалі КУА). Компанія з управління активами виконує свої обов'язки на підставі договору про управління активами недержавного пенсійного фонду № 1-ПФ від 26.02.2010 р. Ліцензія на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), Ліцензія видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, рішення про видачу ліцензії від 07.07.2015р. № 960. Строк дії ліцензії безстроково.

Місцезнаходження компанії з управління активами: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 1, контактний телефон: (044)4905185.

Банк-зберігач - ПУБЛІЧНОЕ АКЦІОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ПИРЕУС БАНК МКБ». Банк-зберігач виконує свої обов'язки на підставі договору про обслуговування недержавного пенсійного фонду зберігачем № ДО/17-37 від 29.11.2017 р. Ліцензія на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності, діяльності із зберігання активів пенсійних фондів, серія АЕ, № 263335, видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 17.09.2013 р. Термін дії ліцензії: з 12.10.2013 р. необмежений.

У листопаді 2017 року відбулась заміна зберігача Фонду. ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «ЕКСПРЕС-БАНК», який до листопада 2017 року виконував обов'язки зберігача Фонду, заявив про неможливість виконувати свої обов'язки у зв'язку із відмовою від депозитарної діяльності у процесі реорганізації банку.

1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду

Працедавці та вкладники Фонду

Працедавцями Фонду є 2 юридичних особи. Фонд здійснює недержавне пенсійне забезпечення персоналу цих підприємств, що є вкладниками на користь своїх працівників. Недержавною пенсійною програмою охоплені всі працівники цих підприємств, які працюють на умовах трудового законодавства відповідно до колективних договорів підприємств. Станом на 31.12.2017 р. недержавний пенсійний фонд обслуговує 9 працівників.

Також вкладниками Фонду є 12 фізичних осіб, які сплачують внески на свою користь, або на користь своїх родичів.

Учасники Фонду

Учасниками Фонду є фізичні особи, на користь яких сплачувалися пенсійні внески до Фонду і які мають право на отримання пенсійних виплат або отримують такі виплати на умовах його порядку, визначених пенсійним контрактом та договором про виплату.

Кількість учасників на 31.12.2017 р. становить 22.

Тип пенсійної програми з визначеними внесками

Вкладники пенсійної програми роблять до Фонду внески на добровільних умовах. Вкладники-фізичні особи можуть робити внески як фіксовані суми. Порядок здійснення та розмір внесків визначений у пенсійній схемі та пенсійному контракті.

Умови припинення пенсійної програми

Враховуючи добровільний порядок накопичення, пенсійна програма участі у Фонді може бути припинена по ініціативі вкладника у будь-який момент часу. При цьому учасники

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

22

учасника можуть залишатися учасниками Фонду, та, за бажанням, укласти пенсійні зобов'язання за свою користь та самостійно продовжувати пенсійне накопичення.

Порядок укладення пенсійних контрактів з Фондом

Пенсійний контракт є договором між Фондом та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором, та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне накопичення учасника Фонду за рахунок пенсійних внесків такого вкладника. Пенсійний контракт укладається у письмової формі. Учасникам по такому контракту надається примірник, який включає їх особисті дані.

Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону, інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення та Статуту.

Фонд використовує три пенсійні схеми:

Пенсійна схема № 1 «Для вкладників-роботодавців на користь учасників, які є дітьми цього вкладника»

Пенсійна схема № 2 «Сплата пенсійних внесків фізичними особами на свою користь»

Пенсійна схема № 3 «Для вкладників-фізичних осіб на користь інших, ніж вкладники

Всі пенсійні схеми визначають умови та порядок здійснення пенсійних внесків до Фонду.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається кількості одиниць пенсійних активів Фонд, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку його учасника, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду та приблигається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду. Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів останнього. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються щоденно.

Пенсійні внески до Фонду

Пенсійні внески – грошові кошти, сплачені вкладником до Фонду в розмірі та порядку, передбаченому пенсійним контрактом, укладеним з Фондом згідно з умовами обраної пенсійної схеми. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом готівкових та(або) безготівкових розрахунків. Юридичні особи сплачують пенсійні внески лише в безготівковій формі.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми.

Пенсійні активи Фонду

Пенсійні активи – активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов’язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи Фонду складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Інвестиційна декларація

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику Фонду. Інвестиційна декларація Фонду затверджена Радою Фонду 31.03.2010 року (протокол № 1/10) та містить загальні обмеження для забезпечення збереження та примноження пенсійних активів учасників Фонду. Рада Фонду регулярно переглядає інвестиційну діяльність Фонду та

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

23

декларацію. Зміни та доповнення до інвестиційної декларації розробляються та затверджуються Радою Фонду.

Використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його фінансової діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати зобов'язань, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням норм, встановлених законодавством.

Основні показники діяльності Фонду

- ✓ Чисті активи Фонду на 31.12.2017 року – 325 тис. грн.
- ✓ Чисті активи Фонду на 31.12.2016 року – 246 тис. грн.
- ✓ Пріорітет чистих активів Фонду за 2017 рік – 79 тис. грн (32,11 %).
- ✓ Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 2017 рік становить 53 тис. грн.
- ✓ Пенсійний прибуток, отриманий від зміни чистої вартості активів Фонду, та розподілений між учасниками Фонду в 2017 році, становить – 25 тис. грн.
- ✓ За півнай 2017 рік здійснено пенсійні виплати не здійснювались.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2017 року – 1,494788.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2016 року – 1,629470.
- ✓ Пріорітет чистої вартості одиниці пенсійних активів (дохідність Фонду) за 2017 рік – 9,01 %.

2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Ідентифікація фінансової звітності

Відповідно МСБО 1 «Подання фінансової звітності» фінансова звітність Фонду є фінансовою звітністю загального призначення, яка має на меті задовільнити потреби учасників, які не можуть вимагати складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами. Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду, яка є корисною для широкого кола учасників у разі прийняття ними економічних рішень.

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є українська гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч (п. 51 МСБО 1 «Подання фінансової звітності»).

2.3. Концептуальна основа фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Фонду за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2017 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2017 року, здійснення яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, здійсненої, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

2.4. Припущення про безперервність діяльності

Відповідно до вимог п. 25 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності.

Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, коли Фонд не міг продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності

Випуск фінансової звітності Фонду за 2017 рік був затверджений рішенням Ради Фонду 25 лютого 2018 р. Ні засновники Фонду, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї звітності після її випуску.

3. СУТЬЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

3.1. База, використана для оцінки активів

Інвестиції Фонду відображаються за справедливою вартістю. Щодо ринкових цінних паперів, побільш тих, операції з якими відбуваються з достатньою частотою та в достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі, то справедливою вартістю є ринкова ціна. Щодо цінних паперів, для яких активний ринок відсутній, справедлива вартість розраховується з використанням інших методів оцінки фінансових інструментів, застосуванням МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю».

Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань на неактивних ринках або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з застосуванням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду цінних паперів, що обертаються більш як на одному ринку торгівлі, для розрахунку вартості активів оцінюється на дату розрахунку вартості за біржовим курсом на основному (найсприятливішому) ринку.

Стосовно інвестицій, щодо яких оцінити справедливу вартість неможливо, у кожному випадку розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість. Ті цінні папери, які мають фіксовану вартість погашення та були придбані для виконання зобов'язань згідно з програмою пенсійного забезпечення або певних її частин, відображаються за сумами, які встановлюються на їх остаточній вартості погашення, припускаючи існування постійної норми звільнення до строку погашення.

Стосовно інвестицій, таких як сукупне право на власність підприємства, оцінити справедливу вартість яких неможливо, у кожному випадку здійснюється розкриття причин такого, чому не використовується справедлива вартість.

3.2. Сутьєві облікові політики

3.2.1. Облікові політики – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, затверджені Адміністратором Фонду та застосовані ним при складанні та поданні фінансової звітності. При виборі облікових політик Фонд використовував таку редакцію МСФЗ, яка є актуальною на дату складання фінансової звітності.

Якщо приймається рішення про досркове застосування нововведеного МСФЗ (за умови, що МСФЗ дозволяє досркове застосування), Адміністратор Фонду вносить застосування до облікових політик, і вони застосовуються для складання фінансової звітності. Індивідуальна облікова політика Фонду застосовується послідовно для аналогічних операцій, інших операцій та умов, якщо тільки конкретний МСФЗ спеціально не вимагатиме або не дозволятиме застосування статей за категоріями, для яких можуть застосовуватися різні облікові політики.

3.2.2. Облікова політика Фонду встановлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

У 2017 році з метою впорядкування і однomanітного застосування норм Міжнародних стандартів фінансової звітності і податкового законодавства України Адміністратором Фонду

зміни до Облікової політики Фонду у частині визнання доходів і витрат від зміни фінансової звітності активів Фонду.

Навколо до пункту 1 статті 51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» суми пенсійних коштів усіх учасників пенсійного фонду дорівнює чистій вартості активів пенсійного фонду, а suma пенсійних коштів, що належить кожному учаснику фонду, визначається шляхом множення кількості одиниць пенсійних активів фонду, які належать на індивідуальному пенсійному рахунку учасника фонду, на чисту вартість індивідуальних записів фонду та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку фонду. Тобто, зміна чистої вартості активів є зміною суми пенсійних коштів учасників пенсійного фонду, а отже зміною розміру коштів, що належать кожному учаснику фонду і підлягають виплаті останньому у визначений час. Отже і за своєю суттю, і відповідно до порядку відображення у фінансовій звітності, пенсійні кошти є фінансовими активами, що носять довгостроковий характер, тобто фінансовими інструментами, а зміну їх розміру призводить або до збільшення витрат (збільшення зобов'язань відповідно до змінної основи МСФЗ пенсійного фонду або до збільшення доходу (зменшення зобов'язань).

При розрахунках бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських засобів підприємств і організацій, затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 19 жовтня 1999 р. № 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 9 грудня 2011 р. № 740) (далі – Наказ №291) не визначає спеціальних рахунків для відображення доходів і зобов'язань відповідно до зміни вартості чистих активів недержавного пенсійного фонду. Отже для відображення в бухгалтерському обліку результату такої зміни, Адміністратор використовує визначені для таких доходів (витрат) рахунки бухгалтерського обліку 740 “Зміни вартості фінансових інструментів” і 970 “Витрати від зміни вартості фінансових інструментів”. При цьому, зменшення суми чистих активів відображене як зменшення доходів, а збільшення суми чистих активів як зменшення витрат.

Обсяг пенсійних коштів, як довгострокових фінансових зобов'язань прийнято відображати Адміністратором Фонду на рахунку 55 “Інші довгострокові зобов'язання”. Таким чином, бухгалтерська форма 4 «Звіт про власний капітал» відповідно до МСФЗ не відображається, тому, що недержавний пенсійний фонд не має власного капіталу.

3.2.3. Фінансова звітність Фонду за МСФЗ складається і подається Адміністратором Фонду згідно з ч. 6 ст. 21 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» Раді Фонду та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Фінансова звітність Фонду оприлюднюється відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

3.2.4. Звітним періодом є календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня звітного року.

3.2.5. Функціональною валютою вважається українська гривня.

3.2.6. Перелік та назви форм фінансової звітності Фонду відповідають встановленим МСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на основі вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

3.2.7. Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

3.2.8. У зв'язку з тим, що у Фонді нормальний операційний цикл не можна чітко визначити, прийнято його тривалість вважати рівною 12 місяцям.

3.2.9. Пенсійні активи

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках та строкових депозитів.

Грошові кошти – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти визначається, зазвичай, як еквівалент грошових коштів тільки в разі раннього погашення, наприклад, упродовж не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводиться в національній та іноземній валютах, а також у банківських металах.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта суб'єкта господарювання.

Банківські метали – це золото, яке зберігається безготівковим чином на банківських

До грошових коштів також прирівнюються кошти, депоновані (блоковані) на торгових територіях та призначенні для покриття операцій купівлі на ринку заявок фондою біржі.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті та банківських металах здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Национального банку України (далі – НБУ).

У разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або прийняття рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Депозити (крім депозитів до запитання)

Депозит (вклад) – це грошові кошти в безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті, або банківські метали, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для зберігання на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під відсоток або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до правил виконання України та умов договору.

Депозит визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає відповідальним за контрактні положення щодо цього інструменту.

Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Витрати за операцією, навіть якщо вони прямо відносяться до зберігання договору про депозит, не включаються до первісної оцінки депозиту, а відображаються витратами періоду.

Винятком, коли номінальна вартість депозиту може не дорівнювати його справедливій вартості, може бути суттєва відмінність відсоткової ставки, передбаченої депозитним договором, від поточних ринкових ставок за подібними депозитами, у результаті чого змінені грошові потоки за різними ставками можуть суттєво відрізнятися.

Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків.

Вартість очікуваних грошових потоків за депозитом – це теперішня вартість грошових потоків (виплат за депозитним договором), які очікуються до отримання відповідно до графіку здійснення виплат, дисконтованих за депозитними ставками. Справедлива вартість очікуваних грошових потоків відображає нинішні ринкові очікування стосовно таких майбутніх грошових потоків.

У разі зміни справедливої вартості депозитів, що мають місце на звітну дату, такі зміни відображаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Зміни справедливої вартості депозитів можливі у випадку суттєвих коливань (зниження або зниження) поточних ринкових відсоткових ставок подібних депозитів.

У разі виникнення таких коливань здійснюється перерахунок справедливої вартості депозитів, а зміна справедливої вартості визнається у прибутку (збитку) звітного періоду.

Подальша оцінка депозитів у разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або ухвалення НБУ рішення про ліквідацію банківської установи здійснюється в

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

27

за відсутності надходжень грошових коштів з урахуванням ймовірності та строку їх

За відсутності ймовірності повернення депозитів визнання їх як активу припиняється і зберігається у складі збитків звітного періоду.

Початкова оцінка депозитів в іноземній валюті та банківських металах здійснюється у валюті за офіційним курсом НБУ.

Боргові цінні папери

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» до складу пенсійного фонду в боргових цінних паперах можуть належати облігації, іпотечні (депозитні) сертифікати.

Облігація – це цінний папір, що посвідчує внесення його першим власником грошей, зобов'язання позики між власником облігації та емітентом, підтверджує зобов'язання повернути власникам облігації її номінальну вартість у передбачений проспектом (для державних облігацій України – умовами їх розміщення) строк та виплатити дохід за облігацію, якщо інше не передбачено проспектом емісії (для державних облігацій України – умовами їх розміщення).

Іпотечна облігація – це іменний цінний папір, що засвідчує внесення грошових коштів її власником і підтверджує зобов'язання емітента відшкодувати йому номінальну вартість цієї облігації та грошового доходу в порядку, встановленому Законом України «Про іпотечні облігації» та проспектом емісії, а в разі невиконання емітентом зобов'язань за іпотечною облігацією її власнику право задоволити свою вимогу за рахунок іпотечного покриття, забезпечене виконання зобов'язань емітента.

Оцінний (депозитний) сертифікат – це неемісійний цінний папір, що видається на певний строк (під відсотки, передбачені умовами його видачі) та підтверджує суму вкладу, зробленого в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом за передбачений строку суми вкладу та відсотків, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав.

Боргові цінні папери визнаються у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд встановлює контрактні положення щодо цих інструментів.

Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Помимо цього існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаються, визнається прибуток (збиток) при визнанні.

Борговий цінний папір повинен бути нескасово призначений як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання, яку інколи називають «неузгодженістю обліків», що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Витрати на придбання боргових цінних паперів, що оцінюються в подальшому за справедливою вартістю, не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються затратами періоду.

Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. Ринкова вартість належних Фонду боргових цінних паперів оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо боргові цінні папери мають обіг більш як на основному організаторі торгівлі, під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього боргового цінного паперу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За умови відсутності свідчень на відмінність протилежного положення ринок, на якому НПФ зазвичай здійснює операцію продажу цінності, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Ринкова вартість боргових цінних паперів, що не мають обігу на організованому ринку або щодо яких організатори торгів не встановили біржовий курс, оцінюється на підставі

змінами про котирування аналогічних боргових цінних паперів. Аналогічними вважаються цінні папери, які, як мінімум, мають такий самий кредитний рейтинг. Якщо спостерігається зміна параметрів аналогічних боргових цінних паперів від параметрів цінного паперу, що використовується, проводиться коригування, які враховують ці відмінності. У разі зміни справедливої вартості аналогічних цінних паперів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Банк або НПФ приймає рішення про дострокове пред'явлення ощадного (депозитного) облігуанта банку для його погашення, у результаті чого ставка відсотка знижується, слід віднести зменшення справедливої вартості цього фінансового активу в прибутку (збитку) звітного періоду.

Спеціалізована вартість цінних паперів, обіг яких зупинений, дорівнює нулю.

Інструменти капіталу

Інструменти капіталу – це будь-які контракти, які засвідчують залишкову частку в суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

До інструментів капіталу відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Акція – це іменний цінний папір, який посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, у тому числі право на отримання частини збитку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також інші майнові права, передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює створення, діяльністі та припинення акціонерних товариств, і законодавством про спільного інвестування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» розглядає акції як інвестиції в інструменти капіталу.

Інструменти капіталу визнаються у Звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вони відповідають спіровому контрактних положень щодо цих інструментів.

Перша оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка відповідає ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують обставини, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості придбаних інструментів капіталу, різниця визнається як прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Витрати на придбання інструментів капіталу визнаються витратами періоду і не відносяться до первісної справедливої вартості інструментів капіталу.

Підальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду інструментів капіталу оцінюється за офіційним курсом організатора торгові на дату оцінки. Якщо інструменти капіталу мають обіг на одному організаторі торговлі, то під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього інструменту капіталу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. Якщо свідчень наявні про протилежного положення немає, ринок, на якому Фонд зазвичай здійснює операцію з цим активом, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Оцінка інструментів капіталу, що входять до складу активів Фонду та перебувають у списку організатора торговлі і при цьому не мають визначеного біржового курсу на дату оцінки, здійснюється за останньою балансовою вартістю. Якщо є підстави вважати, що справедлива вартість суттєво відрізняється від справедливої, Фонд визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки або залиучає до оцінки незалежного оцінювача. Відхилення можуть бути зумовлені значими змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент провадить діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фінансового ринку.

Інструменти капіталу іноземних емітентів, що перебувають в обігу та пройшли лістинг на одній з провідних іноземних бірж, зазначеній у ст. 47 Закону України «Про недержавне фінансове забезпечення», оцінюються за біржовим курсом (ціною закриття біржового торгового дні), визначенім цією біржею на дату оцінки активів НПФ.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

29

Справедлива вартість цінних паперів емітентів, обіг яких зупинений, дорівнює нулю.

Справедлива нерухомість

Справедлива нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх частин) на правах власності або згідно з угодою про фінансову оренду для придбання шатежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а також для використання у виробництві чи для постачання товарів, для надання послуг чи для залучення ресурсів іншими цілями, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Справедлива нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність що НПФ отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю; (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Перша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на придбання включаються до первісної вартості.

Собівартість приданої інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати включають, наприклад, гонорари за надання професійних юридичних послуг, податки, збори та інші витрати з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату зведення.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості зазвичай визначається із залученням оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється залученням для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості.

Справедлива вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного будівництва з врахуванням витрат на закінчення будівництва.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом зобов'язувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли засуджені спровошує контрактних положень щодо цього інструменту.

Перша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка включає вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату зведення.

Дебіторська заборгованість може бути нескасовоно призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або відсутні чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка включає вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату зведення. У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

3.2.10. Зобов'язання

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із зазначених ознак:

- Фонд сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Фонд не має безумовного права відсточити погашення зобов'язання упродовж найменше 12 місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначеню і критеріям визначення зобов'язань.

Перша та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення.

3.2.11. Доходи

П. 7 МСБО 18 «Дохід» визначає *дохід* як збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

30

зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначеню та критеріям визнання. Це, власне, означає, що визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

а) Фонд передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;

б) за Фондом не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

в) суму доходу можна достовірно оцінити;

г) ймовірно, що до Фонду надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається у прибутку або збитку, якщо: є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходитимуть до Фонду, або можна достовірно оцінити суму доходу.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку або збитку.

Дохід оцінюється за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню. Сума доходу, яка виникає в результаті операції, як правило, визначається шляхом угоди між суб'ектом господарювання та покупцем або користувачем активу. Вона оцінюється за справедливою вартістю отриманої компенсації або компенсації, яка має бути отримана з урахуванням суми будь-якої торговельної знижки чи знижки з обсягу, що надається суб'ектом господарювання.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається на такій основі:

а) відсотки визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів упродовж очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до його балансової вартості. У разі розміщення депозитів на звичайних умовах ефективна ставка відсотка відповідає номінальній. Незвичайними умовами розміщення депозитів є суттєве відхилення номінальної ставки відсотка від ставок за подібними депозитами;

б) дивіденди визнаються, коли встановлюється право Фонду на їх отримання.

Коли виникає невизначеність щодо отримання суми, яку вже включено до суми доходу, неотримана suma (або suma, щодо якої перестає існувати ймовірність відшкодування), визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

3.2.12. Витрати

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначеню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

3.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

Питання, не врегульовані обліковою політикою Фонду, регулюються відповідно до МСФЗ та чинного законодавства України.

3.4. Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів

Прийнята облікова політика не відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році у частині змін, що стосуються визнання доходів і витрат від зміни чистої вартості активів Фонду.

3.5. Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці

У 2017 році з метою впорядкування і однomanітного застосування норм Міжнародних стандартів фінансової звітності і податкового законодавства України Адміністратором Фонду були внесені зміни до Облікової політики Фонду у частині визнання доходів і витрат від зміни чистої вартості активів Фонду.

За звітний період облікова політика застосовувалась послідовно до всіх операцій. Зміни і доповнення до облікової політики Фонду можуть бути внесені виключно якщо:

а) вимагається МСФЗ, або

б) призводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання.

4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ

4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації

Фонд функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з глибокою економічною кризою, політичною нестабільністю та продовженням збройного конфлікту на сході України. Ситуація ускладняється суттевими коливаннями валутного курсу національної валюти. Стабілізація економічної ситуації в Україні значною мірою залежатиме від ефективності фіiscalьних та інших економічних заходів, що будуть вживатися Урядом України. Водночас не існує чіткого уявлення того, що саме робитиме Уряд для подолання кризи.

У зв'язку з цим неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Фонду. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

4.2. Основні припущення, оцінки та судження

Під час підготовки фінансової звітності Фонд здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Фонду інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятися від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, застосовуються судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час формування судження враховується прийнятність наведених далі джерел у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, де ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час формування судження враховуються крайні положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгов на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів.

Для оцінки статей, включених до фінансової звітності Фонду, було використано валюту первинного економічного середовища, у якому працює Фонд (функціональна валюта). Нею є українська гривня. Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

<i>Валюта</i>	<i>31 грудня 2017 р., грн.</i>	<i>31 грудня 2016 р., грн.</i>
1 долар США (USD)	28,067223	27,190858

Однак, слід зазначити, що переоцінка активів в іноземній валюти здійснювалась щоденно по курсах Національного банку України, що діяли на відповідний день у 2017 році.

4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив змін в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтуються на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

33

динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.2.5. Використання ставок дисконтування

Станом на 31.12.2017 р. середньозважена відсоткова ставка за короткостроковими та довгостроковими банківськими депозитами суб'єктів господарювання в національній валюті становила 9,5 % та 11,5 % річних відповідно, у доларах США – 1,6% та 0 % річних відповідно.

4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду

Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, що знаходяться в стадії ліквідації, відображаються в балансі за нульовою вартістю. Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, які не виконують своїх зобов'язань протягом місяця, відображаються в балансі за справедливою вартістю, яка є нижчою за номінальну. Значне й тривале зниження справедливої вартості акції банку є свідченням того, що такий фінансовий інструмент знецінений, а це призвело до винесення судження щодо його знецінення до нульової вартості.

На кожну звітну дату управлінський персонал проводить аналіз фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається на основі власного професійного судження управлінського персоналу за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСБО 26 на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, доходний, витратний)	Вихідні дані
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їхній номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до запитання)	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків	Доходний (дисконтування грошових потоків)	Ставки за депозитами, ефективні ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів	Ринковий, доходний	Офіційні біржові курси

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

34

	здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю		організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки

5.2. Рівень ієархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Одиниця виміру, тис. грн.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ціни котирування (некориговані) на активних ринках на ідентичні активи або	2 рівень (вхідні дані, (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати	3 рівень (вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі)	Усього

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

35

	зобов'язання)		для активу чи зобов'язання прямо або опосередковано)					
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Дата оцінки	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16
Боргові цінні папери	163	125	-	-	-	-	163	125
Інструменти капіталу	37	19	-	-	-	-	37	19
Дебіторська заборгованість	1	2	-	-	-	-	1	2
Депозити (крім депозитів до запитання)	130	101	-	-	-	-	130	101
Поточні зобов'язання	6	1	-	-	-	-	6	1

5.3. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2017 році переведень між рівнями ієрархії не було.

5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності. Додаткову інформацію щодо змін справедливої вартості фінансових активів наведено у Примітках 8.

6. НОВІ МСФЗ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

6.1. МСФЗ, які прийняті, але ще не набули чинності та зміни в МСФЗ для річної фінансової звітності 2017 року:

МСФЗ (IAS) 8.30 вимагає розкриття в звітності стандартів, які були випущені, але ще не набрали чинності. Такі вимоги забезпечують розкриття відомої або такої, що піддається оцінці інформації, що дозволяє користувачам оцінити можливий вплив вживання цих МСФЗ на фінансову звітність Фонду.

Нижче наведено стандарти та роз'яснення, які були випущені, але не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності Фонду. Управлінський персонал розглядає можливості потенційного впливу цих змін на фінансову звітність Фонду, крім МСФЗ (IFRS) 9 – «Фінансові інструменти». МСФЗ (IFRS) 9 – «Фінансові інструменти» було дозволено для досрочового використання, та використовується при складанні фінансової звітності Фонду, починаючи із 2015 року.

МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його залежною організацією або спільним підприємством»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація та оцінка операцій по виплатах на основі акцій»

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 був випущений у січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 Оренда.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»

Поправки до МСФЗ (IAS) 40 «Переводи інвестиційної нерухомості з категорії в категорію»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

36

Поправки вступають в силу у відношенні до річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року. Допускається досркове застосування за умови розкриття даного факту.

У 2017 році вищеперелічені зміни не застосовувались, оскільки вони не впливають на діяльність Фонду.

6.2. Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2014-2016 pp.(випущені в грудні 2016 року).

Ці удосконалення включають наступні:

МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»- видалення короткострокових звільнень для підприємств, які вперше застосовують МСФЗ.

Короткострокові звільнення, які передбачені пунктами Е3-Е7 МСФЗ (IFRS) 1, були видалені оскільки вони виконали свою функцію. Дані поправки вступають в силу з 1 січня 2018 року.

МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства»- Роз'яснення того, що рішення оцінювати об'єкти інвестиції по справедливій вартості через прибуток, або збиток повинно прийматися окремо для кожної інвестиції.

Дані поправки застосовуються ретроспективно і вступають в силу 1 січня 2018 року. Допускається досркове застосування.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 4 «Застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» разом з МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування».

Дані поправки приирають проблеми, які виникли у зв'язку із застосуванням нового стандарту по фінансовим інструментам, МСФЗ (IFRS) 9, до впровадження МСФЗ (IFRS) 17 "Договори страхування", який замінює собою МСФЗ (IFRS) 4. Поправки передбачають дві можливості для підприємств, які випускають договори страхування: тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 та метод накладання. Тимчасове звільнення вперше застосовується по відношенню до звітних періодів, які починаються 1 січня 2018 року, або після цієї дати.

Роз'яснення КРМФЗ(IFRIC)22 «Операції в іноземній валюті і попередня оплата»

Роз'яснення вступає в силу для річних звітних періодів, починаючи з 1 січня 2018 року.

Роз'яснення КРМФЗ(IFRIC) 23. «Невизначеність у відношенні правил обрахування податку на прибуток». Роз'яснення розглядають порядок обліку податку на прибуток, коли існує невизначеність податкових трактовок, що впливає на застосування МСФЗ (IAS)12. Роз'яснення не застосовується до податків і зборів, які не відносяться до сфери застосування МСФЗ(IAS)12, а також не містить особливих вимог, які стосуються процентів і штрафів, які пов'язані з невизначеними податковими трактовками. Роз'яснення вступає в силу для річних звітних періодів, починаючи з 1 січня 2019 року, або після цієї дати.

6.3. Зміни в МСФЗ для річної фінансової звітності 2017 року:

МСФЗ (IAS) 7 "Звіт про рух грошових коштів" доповнений вимогами до розкриття суттєвої інформації щодо змін у зобов'язаннях, пов'язаних з фінансовою діяльністю компанії (п. 44а МСФЗ (IAS) 7). тепер в звіті необхідно вказувати:

- зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності;
- зміни в результаті отримання або втрати контролю над дочірніми організаціями та іншими бізнесами;
- впливу змін курсів валют;
- зміни у справедливій вартості;
- інші зміни.

У МСФЗ (IAS) 12 "Податки на прибуток" внесені поправки в частині визнання відкладених податкових активів щодо нереалізованих збитків (п. 29А МСФЗ (IAS) 12).

МСФЗ (IFRS) 12 "Розкриття інформації про участі в інших організаціях" зобов'язує розкривати в примітках до фінансової звітності інформацію про дочірніх і асоційованих організаціях, спільніх підприємствах та операціях.

Незважаючи на вищевикладене, дані поправки та зміни суттєво не вплинули на фінансову звітність Фонду за 2017 рік.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

37

7. РЕКЛАСИФІКАЦІЙ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА ЗВІТНИЙ РІК ПОРІВНЯНО З ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ПОПЕРЕДНЬОГО РОКУ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. Виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ

8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2017 року порівняно зі станом на 31 грудня 2016 року грошові кошти Фонду представлена в наступній таблиці:

Одиниця виміру, тис. грн.

Грошові кошти	31 грудня 2017 року тис. грн.	31 грудня 2016 року тис. грн.
Грошові кошти в національній валюті на депозитних рахунках	105	82
Грошові кошти в іноземній валюті на депозитних рахунках	25	19
Всього	130	101

8.2. Фінансові інвестиції

Одиниця виміру, тис. грн.

Фінансові інвестиції	31 грудня 2017 року тис. грн.	31 грудня 2016 року тис. грн.
Акції українських емітентів	37	9
Акції іноземних емітентів	0	10
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	163	116
Облігації українських емітентів	0	9
Всього	200	144

У складі фінансових інвестицій відображені інвестиції, які у Фонду знаходяться для продажу та (або) отримання доходу.

8.3. Кредиторська заборгованість

Одиниця виміру, тис. грн.

Кредиторська заборгованість	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Кредиторська заборгованість за послуги обслуговуючим Фонд компаніям	1	1
Всього	1	1

8.4. Інші фінансові доходи

Одиниця виміру, тис. грн.

Інші фінансові доходи	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Нараховані проценти на депозит	14	12
Нарахований купонний дохід по облігаціях, отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	13	8

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

35

Нарахований купонний дохід по облігаціях українських емітентів	1	2
Дивіденди акцій іноземних емітентів	1	0
Всього	29	22

8.5. Інші доходи

Інші доходи	Одиниця виміру, тис. грн.	
	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Переоцінка вартості цінних паперів	75	73
Дохід від реалізації фінансових інвестицій	30	123
Всього	105	196

8.6. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи	Одиниця виміру, тис. грн.	
	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Дохід від операційної курсової різниці	7	6
Всього	7	6

8.7. Інші витрати

Інші витрати	Одиниця виміру, тис. грн.	
	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Переоцінка вартості цінних паперів	67	55
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	23	131
Зміни чистої вартості активів Фонду (збільшення)	26	0
Всього	116	186

8.8. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати	Одиниця виміру, тис. грн.	
	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Витрати від операційної курсової різниці	6	6
Всього	6	6

8.9. Адміністративні витрати

Структура адміністративних витрат представлена в наступній таблиці:

Адміністративні витрати	Одиниця виміру, тис. грн.	
	31 грудня 2017 року, тис. грн.	31 грудня 2016 року, тис. грн.
Витрати на оплату послуг з адміністрування Фонду	4	3,5
Витрати за надання послуг з управління активами Фонду	4	3,5
Оплата послуг зберігача	1	1,0
Оплата послуг торговців цінними паперами	0	0,2
Оплата інших послуг, які не заборонені законодавством з питань недержавного пенсійного забезпечення	5	0
Послуги аудита	5	0

8.9. Пенсійні внески, виплати учасникам та розподілений по рахунках учасників прибуток

Одиниця виміру, тис. грн.

Показники	2017 рік, тис. грн.	2016 рік, тис. грн.
Пенсійні внески від юридичних осіб	11	11
Пенсійні внески від фізичних осіб	42	49
Всього надходжень до фонду	53	60
Пенсійні виплати, всього	0	0
Переведено з Фонду до іншої фінансової установи	0	0
Всього, виплат учасникам	0	0

9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

9.1. Операції з пов'язаними сторонами

На вимогу п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони» якщо суб'єкт господарювання здійснював операції зі зв'язаними сторонами протягом періодів, що охоплюються фінансовою звітністю, він повинен розкрити інформацію про характер відносин зі зв'язаними сторонами, а також інформацію про такі здійснені операції та залишки заборгованості, в тому числі зобов'язання, яку потребують користувачі для розуміння потенційного впливу цих відносин на фінансову звітність.

Станом на 31.12.2017 року пов'язаними особами Фонду, які могли вплинути на діяльність Фонду, були:

Засновники Фонду:

Приватне акціонерне товариство «Інвестиційна фінансова компанія «АРТ-КАПІТАЛ» - ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 33308667, в особі директора Заражевського Івана Сергійовича;

Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АРТ-КАПІТАЛ Менеджмент» - ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 33540395, в особі директора Петренко Ірини Володимирівни;

Члени Ради Фонду: Петренко Ірина Володимирівна, Боровик Віталій Андрійович, Бичник Володимир Володимирович, Андреєва Ольга Борисівна, Король Вячеслав Анатолійович;

У 2017 році Фонд не здійснював операції з пов'язаними особами. Здійснення операцій з пов'язаними особами заборонено Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання

Фонд не має умовних активів і зобов'язань, а також і невизнаних контрактних зобов'язань.

9.3. Судові процеси

Станом на 31.12.2017 року Фонд не приймає участі у судових процесах.

9.4. Ризики

9.4.1. Кредитний ризик

Фонд усвідомлює, що інвестиційна діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у мінливому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

40

суб'єктивних та об'єктивних чинників, вірогідність і напрям впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний, ринковий та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий та інший ціновий ризик.

Управління ризиками Фондом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Відповідно до Інвестиційної декларації використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

Кредитний ризик: підсумкові кількісні дані на 31.12.2017 року

Одиниця виміру, тис. грн.

Активи	31.12.2017	Частка від активів, %	31.12.2016	Частка від активів, %
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	163	49,18	116	46,79

9.4.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Фонд наражається на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти).

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Фонд використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти, що встановлені в Інвестиційній декларації.

Аналіз чутливості до іншого цінового ризику здійснювався за фінансовими інструментами, оціненими за 1-м рівнем ієрархії справедливої вартості (Примітка 5.2).

В цілому ризики інвестування с позицій волатильності у звітному періоді знизилися. Стандартне відхилення по щоденним змінам індексу УБ знизилося у звітному році з 1,11% до

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОІ ЗВІТНОСТІ

41

0,82%. Це говорить про те, що у звітному році не було суттєвих рухів вверх і вниз, а значення щоденної волатильності наблизилися до рівнів на біржах зрілих ринків. Це надає впевненості у покращенні прогностичних можливостей щодо доходності в акції вітчизняних емітентів.

В процесі аналізу можливого впливу волатильності на ринку акцій варто відзначити особливості звітного і попереднього років. Протягом 2016 індекс УБ спочатку зменшувався до 24 березня, а потім протягом року тільки зростав. А в звітному році відбувалось виключно зростання з незначними корекціями. Відповідне зростання склало 49% (від мінімальних значень) і 71%. В середньому це склало 60%. Очікування на наступний рік не такі оптимістичні, оскільки можуть проявитися ризики виходу з біржового ринку ключових емітентів, а також потрібно враховувати той факт, що більшість індексних паперів, крім акцій Райффайзен банку Аваль і Центренерго вже в рамках справедливих цін. Ми очікуємо зростання за оптимістичного сценарію максимум на 30%. Приблизно такою може бути і корекція, якщо зниження світових індексів виявиться тривалим.

Отже, в таблиці зростання у звітному періоді по відношенню до кінця 2016 вже відоме, і склало 71%. Тому негативний вплив немає сенсу розглядати. А у прогнозі на 2018 ми визначаємо можливості як зростання так і падіння з конкретним ціновим впливом на капітальні активи фонду.

Інші цінові ризики

Одиниця виміру, тис. грн.

Тип активу	Балансова вартість	% змін	Потенційний вплив на чисті активи Фонду	
			Сприятливі зміни	Несприятливі зміни
На 31.12.2017				
Акції українських емітентів	37	30	+11	-11
Разом	37	X	+11	-11
На 31.12.2016				
Акції українських емітентів	9	71	+6	0
Акції іноземних емітентів	10	71	+7	0
Разом	19		+13	0

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для управління валютними ризиками Фонд контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсязі активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості Фонду здійснювалося на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної доходності від володіння іноземною валuttoю за період.

Валютні ризики Фонду виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Фонд інвестує кошти в державні облігації у доларах США, та в банківські депозити в іноземній валюті. Враховуючи значну девальвацію гривні у 2017 році Фонд мав змогу збільшити пенсійні активи за рахунок переоцінки валютних інвестицій.

Чутливі до коливань валутного курсу активи, тис. грн.

Тип активу

31.12.2017 р.

31.12.2016 р.

Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (номіновані

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

<i>у доларах США)</i>	88	87
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	26,68%	35,24%
<i>Депозитні рахунки в доларах США</i>	25	19
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	7,49%	7,71%
<i>Разом</i>	113	106
<i>Частка в активах Фонду</i>	34,17%	42,95%

Валютні ризики суттєво знизилися у звітному році у порівнянні з 2016 роком. Так, стандартне відхилення процентних змін курсу долара США знизилося з 0,487% до 0,264%, а коефіцієнт варіації самого курсу знизився з 2,836% до 2,148%. Девальвація гривні у 2016 році була 14,3%, а у звітному році лише 5,2%. Максимальні девальваційні очікування до кінця наступного року складають 5-7% до курсу 28 грн. за 1 долар США. Ревальвація не очікується. Тому зменшення вартості визначати немає сенсу, що і відображене в таблиці «валютні ризики».

Валютні ризики

Одиниця виміру, тис. грн.

Валюта	Сума	% змін	Зростання вартості	Зменшення вартості
На 31.12.2017				
Долар США	113	7	+8	0
Разом	113	X	+ 8	0
На 31.12.2016				
Долар США	106	5,2	+6	0
Разом	106		+6	0

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливаються внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Фонд усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись, і це впливатиме на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов’язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, Фонд контролює частку активів, розміщених у боргових зобов’язаннях у національній та іноземній валютах з фіксованою відсотковою ставкою.

Фонд здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Фонд має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики, тис. грн.

<i>Тип активу</i>	<i>31.12.2017 р.</i>	<i>31.12.2016 р.</i>
<i>Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано</i>		
<i>Кабінетом Міністрів України</i>	88	87
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	26,68%	35,24%
<i>Депозитні рахунки у банках</i>	129	101
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	39,07%	40,81%
<i>Разом</i>	217	188
<i>Частка в активах Фонду</i>	65,75%	76,05%

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

43

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Фонд використовував історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні п'ять років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Фонд визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ±2 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущеннях, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 2 процентних пункти на вартість чистих активів Фонду.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за чинною ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Відсоткові ризики

тис.грн.

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка	Потенційний вплив на чисті активи фонду у разі зміни відсоткової ставки			
На 31.12.2017						
Можливі коливання ринкових ставок						
Державні облігації у національній валюті	75	12,15	+2	-2		
Державні облігації в іноземній валюті	88	7,85	+2	-2		
Депозити у банках у національній валюті	105	12,6	+2	-2		
Депозити у банках у іноземній валюті	25	3,0	+1	-1		
Разом	293	X	+ 6	-6		
На 31.12.2016						
Державні облігації у національній валюті	29	12,15	+1	-1		
Державні облігації в іноземній валюті	87	7,85	+2	-2		
Облігації українських емітентів	9	20,5	0	0		
Депозити у банках у національній валюті	82	14,83	+2	-2		
Депозити у банках у іноземній валюті	19	8,0	0	0		
Разом	226		+5	-5		

9.4.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб’єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов’язань, пов’язаних із фінансовими зобов’язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. Фонд не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов’язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Для управління ризиком ліквідності Фонду контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п’яти днів. П’ять днів – це строк протягом якого адміністратор пенсійного фонду повинен здійснити пенсійну виплату учасника або перерахувати його кошти до іншої фінансової установи відповідно до заяви учасника.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

44

Аналіз активів та зобов'язань та строками їх погашення, тис. грн.

Назва активу	31.12.2017		31.12.2016	
	менше ніж 5 днів	більш ніж 5 днів	менше ніж 5 днів	більш ніж 5 днів
Депозити національній валюти в	105		82	
Депозити іноземній валюти в	25		19	
Державні облігації	163		116	
Акції	37		19	
Дебіторська заборгованість	1		2	
Поточні зобов'язання	6		1	

9.5. Події після звітної дати

Фонд вважає що не існувало подій після звітної дати, які необхідно розкривати в даній примітці.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року склав Адміністратор Фонду ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ»

Директор

Т.Г. Сальнікова

Головний бухгалтер

Л.М. Синозацька

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

СВІДОЦТВО

про включення до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть
проводити аудиторські перевірки фінансових установ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА ФІРМА
«УНІВЕРСАЛ – АУДИТ»

(прізвище, ім'я по батькові аудитора або найменування аудиторської фірми)

22890033

(реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку у паспорти) або код за ЄДРПОУ)

№ 0322, виданий 26 січня 2001 року

(номер, серія, дата видачі свідоцтва про включення до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, виданого Аудиторською палатою України)

включений(а) до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, відповідно до розпорядження Нацкомфінпослуг від 06 лютого 2014 року № 317.

Реєстраційний номер Свідоцтва 0102

Строк дії Свідоцтва:

з 06 лютого 2014 року до 23 грудня 2015 року

Член Комісії

(посада уповноваженої особи)

Ю. М. Назаренко

(ініціали, прізвище)

(підпись)
М.П.

Відповідно до розпорядження Нацкомфінпослуг від 29 грудня 2015 року № 3509

сторок дії Свідоцтва продовжено до 24 вересня 2020 року

Член Нацкомфінпослуг

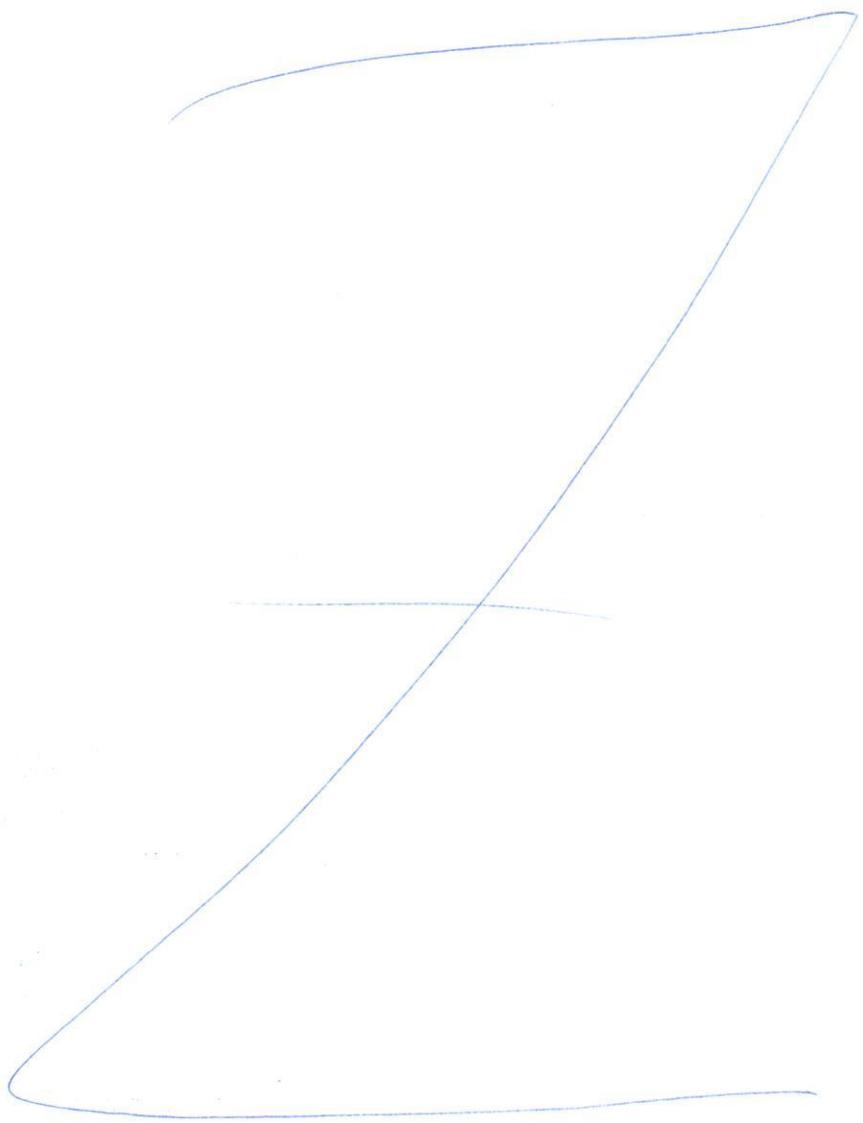
(посада уповноваженої особи)

О. В. Максимчук

(ініціали, прізвище)

(підпись)
М. П.

29 грудня 2015 року

ВСЬОГО ПРОШНУРОВАНО
ПРОНУМЕРОВАНО ТА
СКРИПЛЕНО ПЕЧАТКОЮ
ЧБ(срок скріпки) аркут
Директор
ТОВ АФ "УНИВЕРСАЛ-АУДИТ"
Сергій

